

Fakahinohino ki he hiko veve lalahi

‘Oku mau hiko ho’o veve lalahi mei ho **loto ‘api**, ‘ikai ko toumu’a pe ve’ehala.
‘Oku mau t̄naki ‘o tauhi ha me’a pe ‘e lava ke toe fakafo’ou, fakalelei’i pe ala faka’aonga’i.

Puka – ‘e toki ‘asi atu ha ‘aho hiko ‘i homou feitu’u kapau ‘oku kei ‘atā ha ‘aho mo ha taimi ma’ae feitu’u ‘oku ke nofo ai.

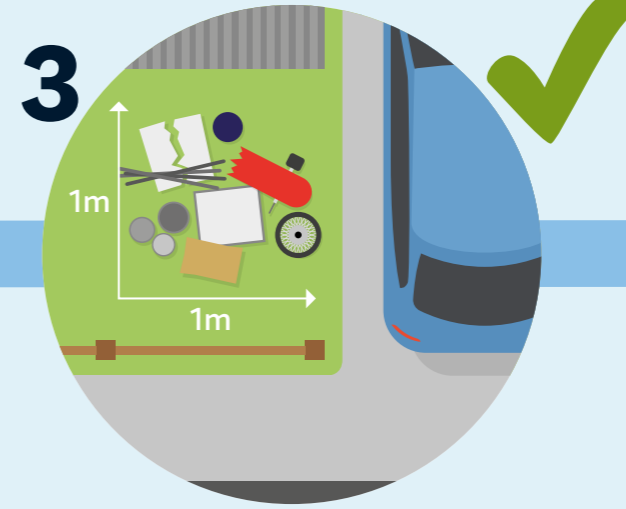
- **‘Onilaini** – A’utonu ki he **aucklandcouncil.govt.nz/Inorganic**
- **A’utonu** – ki ha laipeli ofi atu ki ‘api na

Te ke lava ‘o puka ke hiko ho’o vevé ‘i ha fa’ahinga taimi pe mei he kongaloto ‘o Suné ki he ‘aho ‘e valu kimu’a he uike ‘e hiko ai.

Founga

Ko ‘ene lava pe ho’o puká te mau fakahā atu ai pe uike ‘e hiko ai ho’o veve. Pea te mau tomu’a ‘imeili, text pe telefoni ‘o fakahā atu ‘a e ‘aho te mau hiko ai ho’o veve lalahi ‘i ha ngaahi ‘aho kimu’a.

‘Aho hiko veve

‘E hiko ho’o veve lalahi ‘i he vaha’a ‘o e 7am ki he 4pm.

Fokotu’u ho’o vevé ‘i **loto pe** ho ‘api/nofa’angá ‘i mu’a mo ofi ki he hū’angá.

Ko e ‘api kotoa pe ‘e lava ke fokotu’u ‘enau veve lalahi ‘o a’u ki he kiupiki mita ‘e 3. Ka ke fokotu’u ‘o lahi hake ai, ‘e ‘ikai lava ke uta kotoa pea ko e ‘ová ‘e tuku pe ia.

‘Oua ‘e fetuku ho’o vevé ki he toumu’a, ve’ehala pe lue’anga – ‘e lau eni ia ko e laku veve ta’efakalao.

Ko e me’a ‘e fai

‘E fetuku ho’o veve lalahi ‘e ha ongo loli ‘e ua:

Loli ‘e taha te ne fetuku e veve lalahi ‘oku toe lava ‘o faka’aonga’i, pea taha te ne fetuku e toenga ‘o e veve ‘oku tali ke hiko.

Ko ‘emau me’a ‘e fai

‘E foaki ‘e he Auckland Council ‘a e veve lalahi ‘oku lava ke toe fakalelei’i ki ha ngaahi kulupu he komiuniti kenau ngaahi, ngaue’aki pe fakatau atu.

‘Io kātaki!

Te mau ‘ave:

Naunau lalahi

Hangē ko e ‘aisi tu‘u, ‘aisi tokoto, misini fō mo e ‘ōvani.

Naunau fale

Hangē ko e mohenga, sea, naunau ngaohi kai mo e naunau teuteu fale.

Naunau sipoti

Naunau fakamālohisino, pasikala mo e me‘ava‘inga.

Naunau monomono

Me‘angāue, fa‘o‘anga mo e hilifaki‘anga me‘a, topu kaukau mo e singi.

Naunau ki tu‘a

Hangē ko e misini kosi, BBQ, me‘angāue huongoue mo e naunau ‘api ngāue‘aki ‘i tu‘a.

Naunau ‘ilekitulōnika

TV, komipiuta, telefoni mo e misini DVD.

Naunau ‘uhila iiki

Hangē ko e tikatele, haiane mo e vekiume.

‘Ikai tali eni kātaki!

He ‘ikai ke mau uta:

Veve faka‘api angamaheni

Veve ‘oku lava ke toe faka‘aonga‘i

Malamala‘i ‘akau

Musie na‘e kosi, ‘akau mo e malamala‘i ‘akau ne tutu‘u.

Kongakonga me‘alele pe vaka

Va‘e mo e kongokonga ‘o ha motokā.

Veve langa mo e ngaue tufunga

Pepa ‘aofi, kongokonga papa mo e piliki.

Veve huhu‘a

Lolo, penisini, vali mo e kemikale.

Veve fakatu‘utāmaki

Sio‘ata mo e nge‘esi hina mafōfoa, faito‘o kona, puha‘uhila mo e veve fakafaito‘o.

‘Esipesitosi (Asbestos)

Naunau langa Fibrolite, kāpeti, ‘aofi mo e vali ‘aofi.

Nge‘esi hina kasa

Nge‘esi hina kasa CNG mo e LPG.

Naunau pe hina maka (Porcelain) mo e ‘umea (ceramic)

Polisitailini (Polystyrene)

Polisitailini ‘oku fa‘o ‘i he ‘ū tangai fakamolū (bean bags), ngaahi kofukofu koloa mo e pelesitiki molū.

Sima mo e koloa ngaohi‘aki e sima

Kumi‘aki ‘a e lea ‘transfer stations‘ pe ‘hazardous waste‘ ‘i he uepisaiti aucklandcouncil.govt.nz ke ma‘u ai ‘a e fakahinohino ki he founa hono tānaki.

Vakai ki he uepisaiti Worksafe ke ma‘u ai e ngaahi kautaha laiseni uta veve ‘esipesitosi (asbestos). Ko e veve angamaheni mo e veve ke toe faka‘aonga‘i (recycling) fetuku hifo pe ia ki he ve‘ehalá ke uta mei ai he founa angamaheni.

